

Kasım 2018 • Sayı: 143 • 6 TL

Meraklı Minik

Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi

Zeytin Topluyoruz

Derginizle birlikte...

**Zeytinler Fabrikaya
Götürülüyor Oyunu**

**Rengârenk
Çıkartmalar**

**Kahvaltılık
Eşleme Kartları**

**Kutu
Tiyatrosu**

3+ yaş

Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal
Genel Yayın Yönetmeni
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Dr. Rukiye Dilli
rukiye.dilli@tubitak.gov.tr

Yayın Yönetmeni

Yasemin Şahin
yasemin.sahin@tubitak.gov.tr

Yayın Danışma Kurulu

Dr. Lutfiye Aydın

Bekir Çengelci

Dr. Öğr. Üyesi Engin Kapkın

Prof. Dr. Elif Nursel Özmert

Dr. Öğr. Üyesi Elçin Yazıcı

Prof. Dr. Arzu İpek Yükselen

Editör

Aslı Zülal

asli.zulal@tubitak.gov.tr

Redaksiyon

Özlem Özbal

ozlem.ozbal@tubitak.gov.tr

Araştırma ve Yazı Grubu

Gülnihal Mert

gulnihal.ergen@tubitak.gov.tr

Aysenur Okatan

aysenur.okatan@tubitak.gov.tr

Meltem Yenal Coşkun

meltem.coskun@tubitak.gov.tr

Merve Yıldırım

yildirim.merve@tubitak.gov.tr

Grafik Tasarım

Fulya Koçak

fulya.kocak@tubitak.gov.tr

Çizer

Erhan Balıkcı

erhan.balikci@tubitak.gov.tr

Pınar Büyükgüröl

pinar.buyukgurul@tubitak.gov.tr

Video-Animasyon-Web

Selim Özden

selim.ozden@tubitak.gov.tr

İdari Hizmetler

Mehmet Akif Şenyl

mehmet.senyl@tubitak.gov.tr

Mali Yönetmen

Adem Polat

adem.polat@tubitak.gov.tr

İletişim Bilgileri

Meraklı Minik Dergisi

TÜBİTAK Ek Hizmet Binası

Kavaklıdere Mahallesi Esat Caddesi No: 6

06680 Çankaya ANKARA

Tel (312) 298 95 61 (Yazı İşleri)

Faks (312) 428 32 40 (Yazı İşleri)

İnternet www.merakliminik.tubitak.gov.tr

e-posta merakli.minik@tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri

https://www.tubitakdergileri.com.tr/

abone@tubitak.gov.tr

Tel (312) 222 83 99

ISSN 977-1307-1998

Fiyatı 6 TL

Baskı

PROMAT Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

http://www.promat.com.tr/

Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi: 25.10.2018

Dağıtım

Türkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.

http://www.tdp.com.tr

Meraklı Minik

Sevgili Çocuklar,

Bu sayımızda sizlere çok uzun yıllar boyunca yaşayan ve hem doğa hem de insanlar için yararlı olan zeytini tanıtıyoruz. Zeytin, ülkemizin belli bölgelerinde yoğunlukla yetiştirilen bir ağaç türü. Bu ağacın meyvesi olan zeytini yakından tanırıyorsunuz. Ama “Zeytin nasıl yetiştiriliyor?”, “Nasıl toplanıyor?”, “Zeytinden başka neler yapılıyor?” gibi sorular aklınıza takılmış olabilir. “Zeytin Hasadı Günü”, “Merhaba Zeytin!”, “Zeytinden Zeytinyağı” gibi yazılarımız bu sorulara yanıt veriyor. “Zeytinin Ziyaretçileri” yazımızda da zeytin ağacından yararlanan bazı hayvanlarla tanışacaksınız.

Yaşam için önemli bir besin kaynağı olan zeytin, kahvaltılarında vazgeçilmez öğesi, ancak kahvaltıda yediğimiz başka bir sürü sağlıklı besin daha var. Peki bu besinlerin nereden geldiklerini bilmek ister misiniz? Bunun için dergimizin içinde çıkartmalı bir yazı hazırladık. Dergimizin ekindeki “Kahvaltılık Eşleme Kartları”nda da bazı kahvaltılık besinleri ve bu besinlerin nereden geldiklerini görebileceksiniz. Bu sayımızda kartların yanı sıra ek olarak “Zeytinler Fabrikaya Götürülüyor” oyunu ve “Kutu Tiyatrosu” var.

Dergimizle birlikte keyifle geçireceğiniz bir ay olması dileğiyle...

Yasemin Şahin

"Benim manevi mirasım ilim ve akıldır"

Mustafa Kemal Atatürk

Her ayın 1'inde çıkar.

İçindekiler

2

Zeytin Hasadı Günü

6

Zeytin Hasadında Neler Kullanılır?

8

Merhaba Zeytin!

12

Resimlerdeki Zeytin Ağaçları

14

Zeytinin Ziyaretçileri

17

Anne Çakalın Yuvasına Ulaşmasına Yardım Eder misin?

18

Kahvaltıda Yediğimiz Yiyecekler Nereden Geliyor?

20

Zeytinden Zeytinyağı

22

Zeytinyağıyla Su Karışır mı?

24

Zeytinyağı Sabunu Nasıl Yapılır?

25

Zeytinyağlı Sıvı Sabun Yapalım

26

Çok Merak Ediyorum

28

Haydi Mutfaka

30

Küçük Eller İşbaşında

32

Kitap... Oyun... Öneri...

Zeytin Hasadı Günü

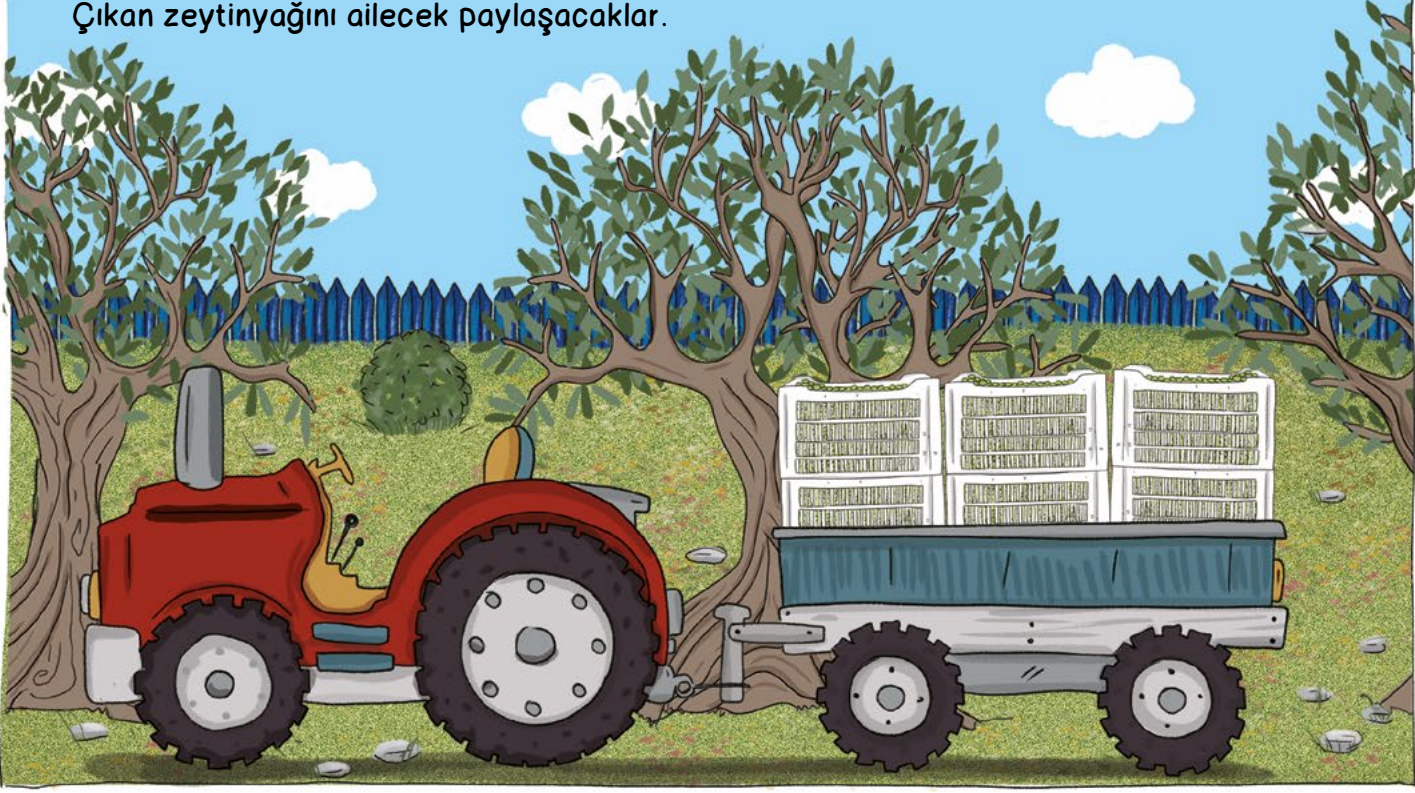
Şinasi Bey ve Perihan Hanım'la tanışın. Arkada gördüğünüz kocaman bahçe ve küçük ev onlara ait. Bahçelerinde pek çok farklı meyve ağacı var. Elbette mevsimine göre domates, biber, salatalık, patlıcan gibi sebzeler de ekiliyorlar. Bahçe bu kadar büyük olunca Şinasi Bey ve Perihan Hanım'ın ailesinin meyve, sebze gereksiniminin neredeyse tümü bu bahçeden karşılanıyor.

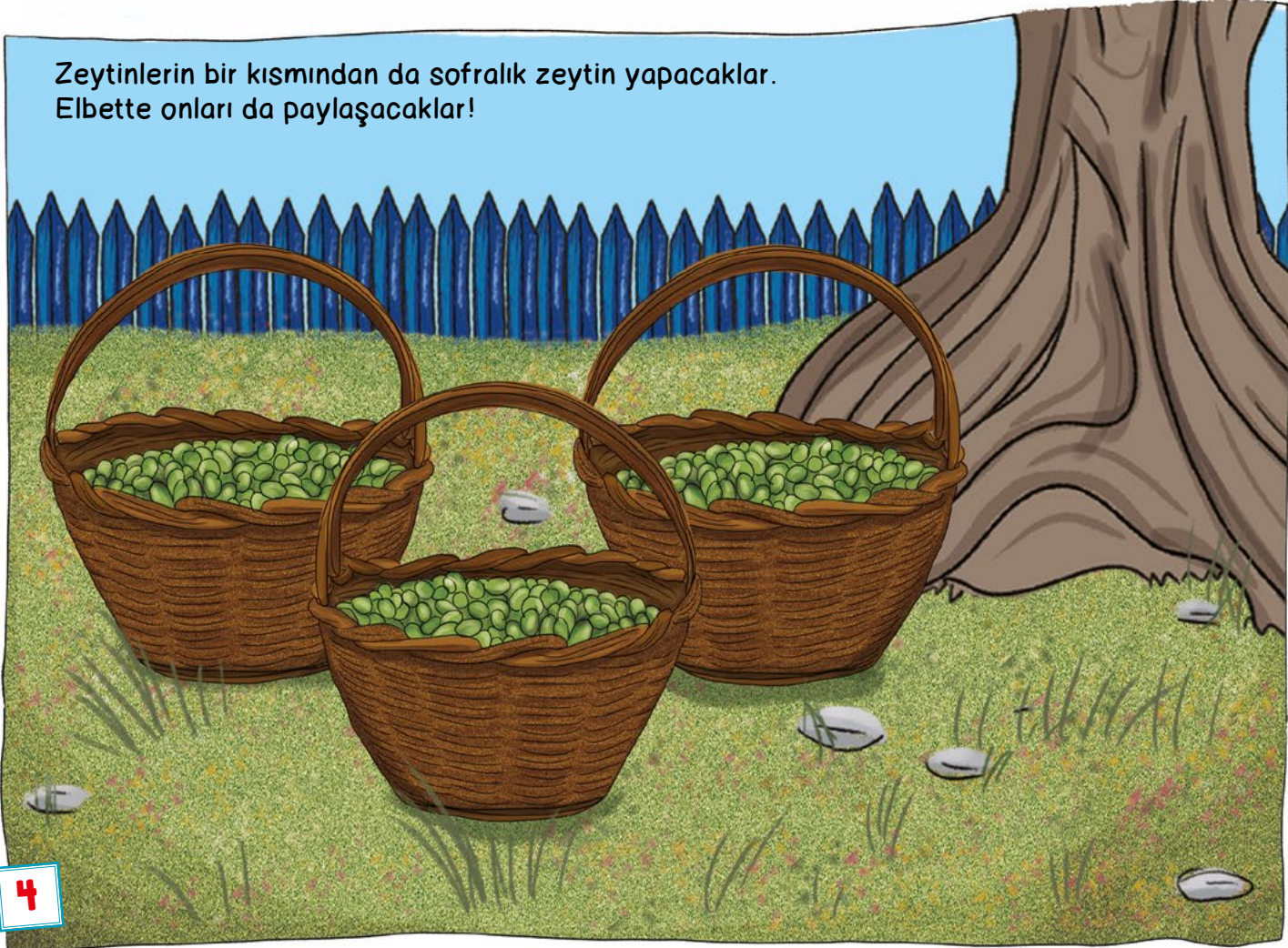
Bugün bahçede önemli bir gün. Çünkü zeytin hasadı yapacaklar. Yani zeytin ağaçlarındaki zeytinleri toplayacaklar. İşte işe başladılar bile. Şinasi Bey zeytin toplama tırağıyla, oğlu da zeytin hasat makinesiyle zeytinlerin ağaçtan düşmesini sağlıyor. Perihan Hanım'la torunları Nisan ve Bora da dökülen zeytinleri küçük sepetlere dolduruyor. Dolan sepetleri de zeytin kasalarına boşaltıyorlar.

Toplanan zeytinlerin büyük çoğunluğu traktörün römorkuna yüklendi. Bunlar hemen zeytinyağı fabrikasına götürülecek. Fabrikada zeytinlerden zeytinyağı elde edilecek. Çıkan zeytinyağını ailecek paylaşacaklar.

Zeytinlerin bir kısmından da sofralık zeytin yapacaklar. Elbette onları da paylaşacaklar!

Ertesi gün sıra zeytinleri kırmaya geldi! Perihan Hanım, gelini, kızı ve torunları tüm zeytinleri tek tek kırdılar. Bunu birer taş ve tahta yardımıyla yaptılar. Kırdıkları zeytinleri kavanozlara doldurdular. Bu arada Nisan ağzına bir zeytin atıverdi. Ama bu zeytinin tadı bildiği zeytinlere benzemiyordu. Çok çok acıydı! Zaten kırma işi zeytinlerin acısının daha çabuk çıkması için yapılan bir işlemdi. Ama tek işlem değil! Kırma işi bitince kavanozları ağızlarına kadar suyla dolduracaklar. Bir süre bu suları her gün değiştirecekler. Böylece zeytinlerin acısı çıkacak ve zeytinler yenebilecek hâle gelecek!

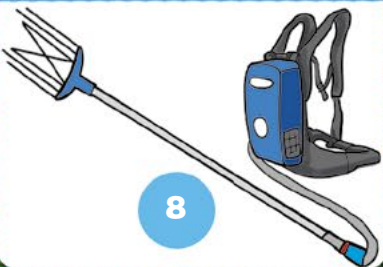

Zeytin Hasadında Neler Kullanılır?

İşte bir zeytinlikte daha hasat yapılıyor. Bu hasat sırasında sayfanın altında tek tek resimlerini gördüğün çeşitli eşyalar ve araçlar kullanılıyor. Haydi bu küçük resimlerde gördüklerini büyük resimde bul. Her birinden kaç tane olduğu altlarında yazıyor. Hepsini bulabilmen için resmi çok dikkatli incelemen gerekiyor.

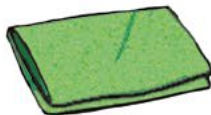

Zeytin hasat makinesi

8

Zeytin toplama örtüsü

16

Dal sarsıcı zeytin hasat makinesi

2

Beyaz zeytin kasası

15

Mavi zeytin kasası

5

Sepet

7

Meltem Yenal Coşkun
Çizim: Göksu Karaca

7

Merhaba Zeytin!

Zeytin ağacı çok çok uzun ömürlüdür. O da diğer tüm ağaçlar gibi başlangıçta küçük bir fidandır. Büyümek için toprağa, suya, havaya ve ışığa gereksinim duyar. İşte küçük bir zeytin fidanı.

Zeytinin gövdesi sert ve sağlamdır. Ağaç yaşlandıkça gövdesi kalınlaşır ve çatlaklar. Zamanla eğilir, bükülür ve kıvrılır. Tıpkı bu fotoğraftaki gibi.

Zeytin ağacı yeterince büyüdüğünde ilkbaharda güzel kokulu çiçekler açar. Daha sonra bu çiçeklerden zeytin meyveleri gelişir.

Zeytinler başlangıçta yeşildir. Olgunlaştıkça meyvelerin rengi değişir ve koyulaşmaya başlar. Bu nedenle bazen bir ağacın dallarında yeşil, turuncu, mor ve siyah gibi farklı renklerde zeytinleri bir arada görebilirsin.

Olgunlaşan zeytinlerin hasat edilmesi yani toplanması gerekir. Bazı zeytin yetiştiricileri meyveleri dallardan tek tek elle koparır. Bazıları da meyveleri toplamak için özel aletler ve hasat makineleri kullanır.

Toplanan zeytinlerin çürük ya da zedelenmiş olanları ve yaprakları ayıklanır. Ayıklanmış zeytinler bazen pazarda satılır. Bazen de hasattan sonra zeytinler zeytin fabrikasına gönderilir.

Zeytinler zeytin fabrikasında yıkama, ayıklama ve tuzlama gibi çeşitli işlemlerden geçirilir.

Fabrikada işlenip paketlenerek satışa sunulan zeytinleri kahvaltıda ve yemeklerde yeriz. Bu zeytinlere sofralık zeytin denir.

Resimlerdeki Zeytin Ağaçları

Pek çok ressam zeytin ağaçlarının resmini yapmış. Claude Monet (Klud Mone okunur) de onlardan biri. Bu resmin adı "Moreno Bahçesi'ndeki Zeytin Ağaçları". Monet bu bahçenin birçok resmini yapmış. Bahçedeki zeytin ağaçlarını da işte böyle resmetmiş...

Getty Images Turkey

Dijitalimaj / Alamy

Solda, Leo Gestel'in (Leo Hestel okunur) "Mallorca'daki (Mayorka okunur) Zeytinlik" adlı resmini görüyorsun. Gestel bu zeytinliği çok farklı bir şekilde resmetmiş. Sence bu resimde ağaçların gövdeleri nerede? Peki ya yaprakları?..

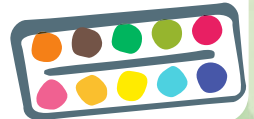

Dijitalimaj / Alamy

Buradaysa Vincent van Gogh'un (Vinsent fan Hoh okunur) "Zeytin Toplayan Kadınlar" adlı resmi var. Van Gogh bu resmi yaparken kısa eğik çizgiler kullanmış. Peki bu resimde gökyüzünün rengi dikkatini çekti mi?

Sen de Bir Zeytinlik Resmi Yap

Haydi şimdi sen de buraya zeytin ağaçlarının resmini yap. Unutma bu resmi nasıl çizeceğin ve hangi renklerle boyayacağın konusunda tamamen özgürsün.

Gülnehal Mert

Zeytinin Ziyaretçileri

Her zaman yeşilim,
Hayvanları çok severim,
İşte ben zeytin...

Bazen bir
ağustos böceğini
özsuyumla
beslerim.

Dijitalimaj

Bazen bir
sığırcıyı
meyvelerimle.

istock.com

Bazen bir
atalanta kelebeđi
yapraklarımı
konar.

Bazen de bir
koyun sürüsü
gölgemde
dinlenir.

Bazen bir
zeytin mukallidi
dallarımın
arasına yuva
yapar.

Dijitalimaj / Alamy

Bazen de
gövdemdeki bir
oyuk, anne çakal
ve yavrularına
yuva olur.

Dijitalimaj / Alamy

Anne Çakalın Yuvasına Ulaşmasına Yardım Eder misin?

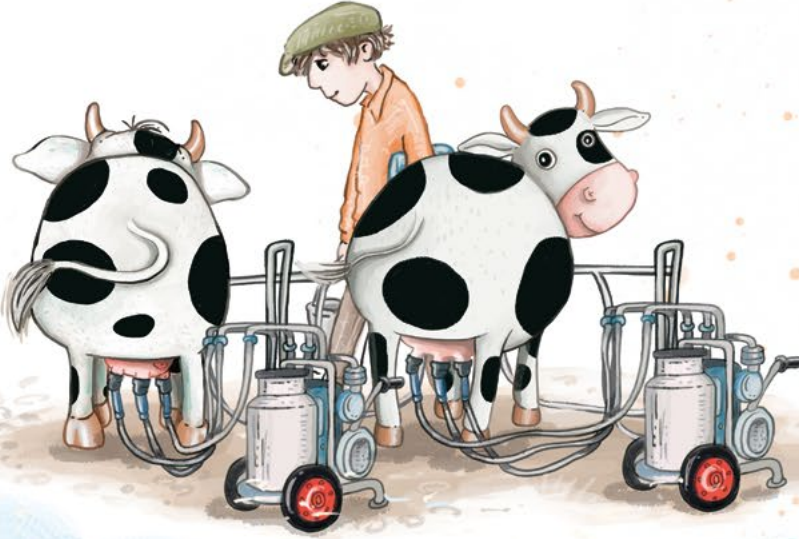
Anne çakal yavrularına yiyecek aramak için zeytin ağacının gövdesindeki yuvasından dışarı çıkmış. Şimdi de yuvasına geri dönecek. Haydi eline bir kalem al ve anne çakalın yuvasına gitmek için geçebileceği yolu çizerek göster.

Kahvaltıda Yediğimiz Yiyecekler Nereden Geliyor?

Ali, annesi ve babası kahvaltı ediyorlar. Kahvaltıda yedikleri yiyeceklerin nereden geldiğini konuşuyorlar. Herkes bildiklerini anlatıyor: Peynir, süttten yapılır. Sütüyse inekler üretir. Zeytin, zeytin ağaçlarından toplanır. Tuzlanıp bazı işlemlerden geçirilerek yenebilir hâle gelir... Bunları bu sayfalardaki küçük resimlerde görebilirsin. Haydi bu resimleri incele ve anlat.

Dilersen dergimizin ekinde bulunan ve bu iki sayfa için hazırladığımız çıkartmaları da resimlerin yanlarına yapıştırabilirsin.

Zeytinden Zeytinyağı

Zeytin ağaçlarından toplanan zeytinlerin fabrikalarda büyük makineler yardımıyla yağı çıkarılır. Bu yağa zeytinyağı denir. Zeytinyağını yemeklerde ve salatalarda kullanırız. Zeytinin zeytinyağına nasıl dönüştüğünü dinlemeye hazır mısınız?

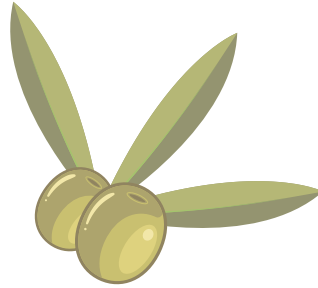
Ağaçlardan toplanan zeytinler hemen zeytinyağı fabrikasına götürülür. Yoksa bu zeytinlerden elde edilecek yağın kalitesi düşer.

Zeytinler fabrikaya geldikten sonra taşıma bandıyla yıkanmaya gider. Bu sırada aralarındaki yapraklar ayıklanır. Yoksa zeytinyağının tadı acı olabilir.

Zeytinler ezilir ve burada gördüğün gibi zeytin hamuruna dönüşür. Zeytin hamuru bu makinenin içinde belirli bir sıcaklığa kadar ısıtılır.

Sonra zeytin hamuru sudan geçirilir, ezilir ve son olarak sıkılır. İşte sonuç! Zeytinyağı şişelere doldurulmaya hazır.

Zeytinyağıyla Su Karışır mı?

Zeytinyağıyla suyu karıştırmayı daha önce denedin mi? Sence karışır mı? Haydi, deneyelim.

Bu deney için iki küçük cam kavanoz, bir çay bardağı kadar zeytinyağı ve bir çay bardağı kadar su gerekiyor.

Bu deneyi bir büyüğünle birlikte yapabilirsin.

Bir süre bekleyince bu iki sıvının birbirine karışmadığını göreceksin. Bütün sıvılar, birbirinden farklı yapıda ve farklı sayıda küçük parçacıktan oluşur. Bu parçacıklara molekül adı verilir. Bazı sıvıların molekülleri, başka sıvıların molekülleriyle karışmaz. Su ve zeytinyağı da molekülleri karışmayan böyle iki sıvıdır.

Peki neden su aşağıda, zeytinyağı yukarıda kaldı dersin? Çünkü, aynı miktardaki su ve zeytinyağının moleküllerinin sayısı birbirinden farklıdır. Sudaki molekül sayısı zeytinyağındakinden daha fazladır. Yani su, zeytinyağından daha yoğundur. Yoğun olan sıvı altta kalır.

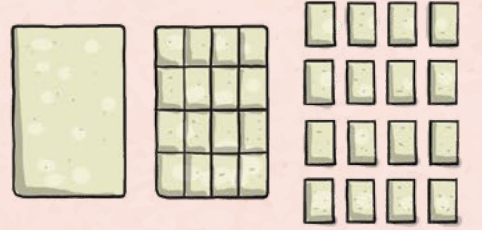
Zeytinyağı Sabunu Nasıl Yapılır?

Zeytinyağının yemeklerde kullanıldığını biliyorsun.
Peki zeytinyağından sabun da yapılabildiğini biliyor muydun?

Zeytinyağı sabunu yapmak için önce zeytinyağı özel kazanlarda ısıtılır. Sonra içine zeytinyağıyla karışarak sabun oluşmasını sağlayacak özel maddeler eklenir.

Elde edilen sabun, bu fotoğrafta gördüğüne benzeyen büyük bir kalıba dökülür. Bir süre bekletilir. Soğuyup sertleşince küçük parçalar hâlinde kesilir.

İşte zeytinyağı sabunları hazır!

Zeytinyağlı Sıvı Sabun Yapalım

Zeytinyağlı sıvı sabun yapmaya ne dersin?
Haydi bařlayalım.

! Bu etkinlik bir yetişkinle birlikte yapılmalıdır.

Malzeme:

- Yarım kalıp zeytinyağı sabunu
- 1,5 bardak sıcak su
- 1 yemek kaşığı zeytinyağı
- Rende
- Kâse
- Kařık
- Sıvı sabun kabı

1 Sabunu rende.

2 Sabun parçalarını kâseye koy. Üzerine 1,5 bardak sıcak su ekle ve karıştır.

3 Sabun parçaları eriyince kâsenin içine 1 yemek kaşığı zeytinyağı ekle ve karıştır. Sabun parçaları suda tam olarak erimezse bir doğrayıcı da kullanabilirsin.

4 Elde ettiğin karışımı sıvı sabun kabına doldur. Artık kendi yaptığın zeytinyağlı sıvı sabunu ellerini yıkamak için kullanabilirsin!

Çok Merak Ediyorum

Zeytinin neden çekirdeği var?

Zeynep Feyza Tuğrul - 5,5 yaş - Ardahan

Zeytinin çekirdekleri tohum mudur? Zeytin çekirdeğini ekersek zeytin ağacı yetişir mi?

Elif Eylül Çekim - 10 yaş - Kocaeli

Zeytin ağaçlarının tohumları var mıdır?

Berat Anat - 5,5 yaş - Balıkesir

Zeytin ağacı tohumu nereden elde ediliyor?

Zeynep Serra İlkbahar - 6 yaş - Düzce

Bazı bitkilerin tohumları meyvelerinin içindedir. Zeytin de onlardan biri. Yani zeytinin içindeki sert çekirdek aslında zeytinin tohumu. Bir zeytin ağacı yetiştirmek için olgunlaşmış zeytinin çekirdeğini toprağa ekebiliriz. Eğer toprakta yeterli besin ve su varsa, uygun koşullarda bu tohum çimlenir ve filiz verir. Zamanla bu filiz büyür ve önce küçük bir fidana, sonra da büyüüp bir zeytin ağacına dönüşür. Ama sofralık zeytinin çekirdeğini toprağa ekersek bundan bir zeytin ağacı gelişmez. Çünkü yediğimiz bu zeytin ağaçtan koparıldıktan sonra bazı işlemlerden geçer. Bu işlemler çekirdeğin tohum olma özelliğini yitirmesine neden olur.

Sorularınızı bekliyoruz!

Göçmen kuşlarla ilgili sorularınızı 5 Aralık'a kadar bize gönderin. Bu sorulardan birini ya da birkaçını Ocak 2019 sayımızda yanıtlayalım. Adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazmayı unutmayın. İşte adreslerimiz:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

"Çok Merak Ediyorum" Köşesi

TÜBİTAK Ek Hizmet Binası

Kavaklıdere Mahallesi Esat Caddesi No: 6

06680 Çankaya ANKARA

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/cok-merak-ediyorum

Haydi Mutfağa

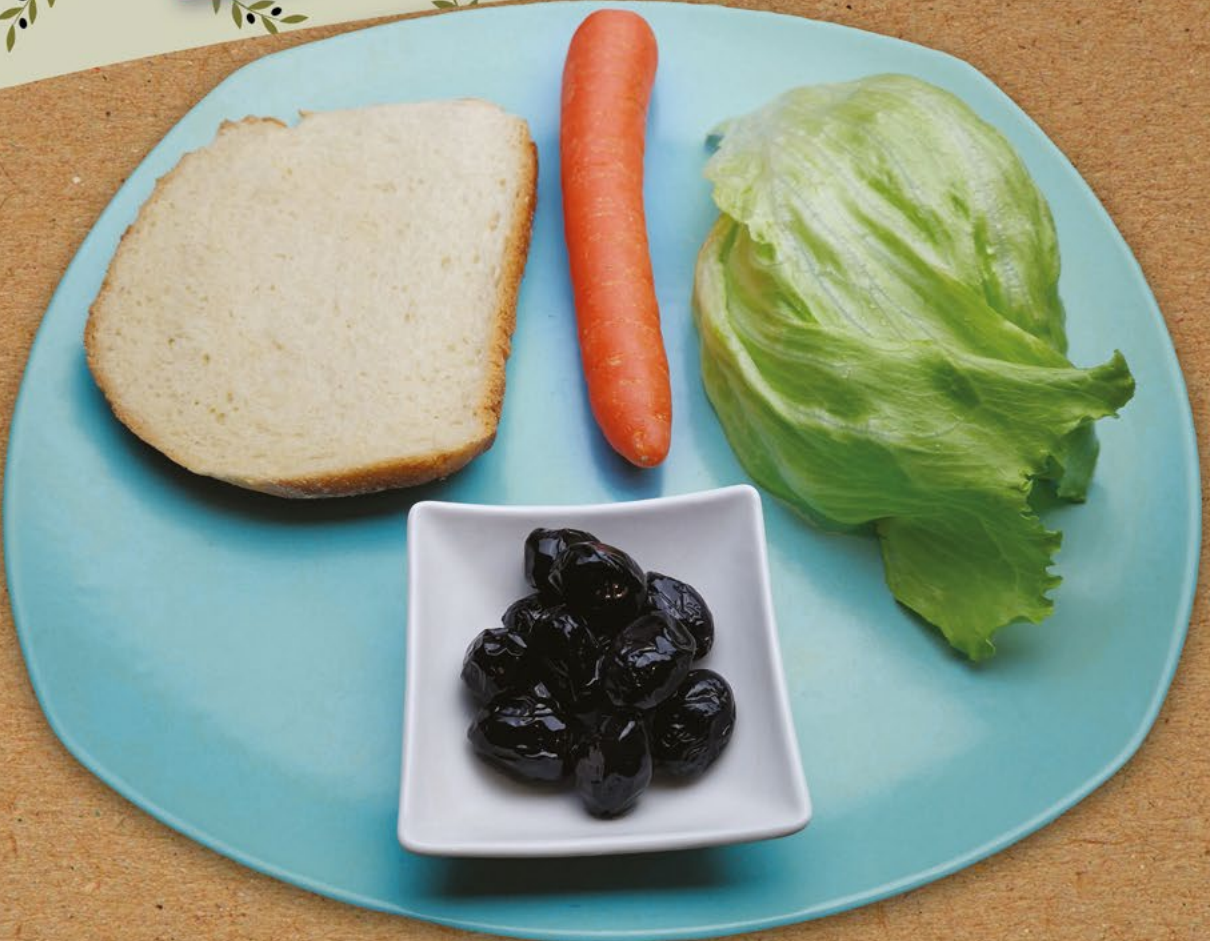

Zeytinli Salata

Malzeme

- 1 dilim ekmek
- 1 havuç
- 1 marul yaprağı
- 10 siyah zeytin

Bu etkinlik
yetişkinlerle
birlikte
yapılmalıdır.

Zeytinlerin dördünü daha sonra kullanmak üzere ayırın. Kalan zeytinleri, çekirdeklerini çıkardıktan sonra çatalla ezin. Ekmekten, karatavuğun vücudunu ve kanadını oluşturacak iki parça kesin. İsterseniz bu şekilleri önce bir kâğıda çizin. Sonra bunları çevrelerinden keserek kalıp oluşturun.

Kalıpları ekmeğin üzerine koyarak ekmeği de aynı şekillerde kesin. Kestiğiniz ekmeğin parçalarının üzerine zeytin ezmesini sürün. Havuçtan, karatavuğun bacaklarını, ayaklarını, gagasını ve gözlerini oluşturacak parçalar kesin. Havucun kalanı ve küçük küçük doğrayacağınız marul parçalarıyla zeytin ağacını ve zemini yapın. Ayırdığınız zeytinlerle de ağacı süsleyin. Zeytinli salata hazır, afiyet olsun!

Küçük Eller İşbaşında

Eylül sayımızda bir zeytin ağacıyla birlikte çektiğiniz bir fotoğrafınızı bize göndermenizi istemiştik. İşte fotoğraflarınız! Burada yer veremediğimiz fotoğraflarınızı da internet sitemizde görebilirsiniz. İnternet sitemizin adresi:
<http://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/>

Ömer Efe Tulum - 4,5 yaş - Sinop

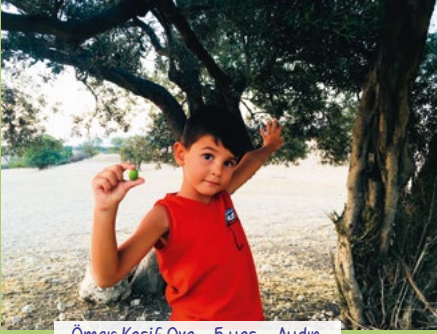
Öykü Eslem Ekinci - 6,5 yaş

Öykü ve Uğuralp Hamzaçebi

Arda Kara - 2,5 yaş - Balıkesir

Ömer Kaşif Ova - 5 yaş - Aydın

Neşe Adam - 4 yaş - Yalova

Meva (7 yaş) ve Haydar Kağan (4 yaş)
Keleş - Kilis

Hena Korkmaz - 5 yaş - Hatay

Nevşin Şengül - 4 yaş - Malatya

Meryem Buran - 3 yaş - Bursa

Mustafa İdgi - 4 yaş - Manisa

Güneş Benli - 4 yaş - Aksaray

Tuna Öztürk - 6 yaş - İstanbul

Bahar Şahin - 2 yaş - Antalya

Rüveyda Betül (7 yaş) ve
M. Ali Cellat (4 yaş) - Erzurum

Saliha Melek (8 yaş), Abdullah
Metin (5,5 yaş), Ahmet Selim
(1,5 yaş) - Tekirdağ

Çiçek Fındıklı - 5,5 yaş - Ankara

Zeynep Özümler Özdemir - 6 yaş - Çanakkale

Berra (7 yaş) ve Neda (7 yaş) Özdemir - İzmir

Ahmet Furkan İlkaya - 5 yaş
Kahramanmaraş

Arda Ege (4 yaş) ve Arya Nehir (5,5 yaş)
Yıldırım - Gaziantep

Gülce Urfa - 3 yaş - Denizli

Hatice (7 yaş) ve Zümra (3,5 yaş) Erol
Şanlıurfa

Elif Gökçen Doğru - 6 yaş - Zonguldak

Han Seğmen - 4,5 yaş - Adana

İdil Akkan - 3,5 yaş - Almanya

Kağan Avcıoğlu - 3,5 yaş - Osmaniye

Mert Ali Yağcı - 5 yaş - Karaman

Ömer Faruk (6,5 yaş) ve Adil
Faik (3,5 yaş) Oktan - Mersin

Orkun Öz - 5 yaş - Muğla

Ocak 2019 sayımız için atık malzemelerden bir kuş kostümü tasarlamanızı istiyoruz. Tasarladığınız kostümü giyerek çektiireceğiniz bir fotoğrafınızı, adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazarak bize gönderin. Bunun için 5 Aralık'a kadar süreniz var. Adreslerimiz aşağıda:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi

TÜBİTAK Ek Hizmet Binası

Kavaklıdere Mahallesi Esat Caddesi No: 6

06680 Çankaya ANKARA

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

<http://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/sen-de-gonder>

Kitap...

Oyun...

Öneri...

Sonbahar Yaprakları ve Ağaçlar

Bu mevsimde parklarda ve bahçelerde çocuklarla birlikte renk renk sonbahar yaprakları toplayabilirsiniz. Biz de bu sayımızda renkli sonbahar yapraklarıyla yapabileceğiniz bir sanat etkinliğine yer verdik.

Bu etkinliği yapmak için ihtiyacınız olan malzemeler bir makas, bir parça karton, biraz ip ve sonbahar yaprakları. İlk önce makasla kartondan ağaç şeklinde bir parça kesin. Sonra kartonun kenarlarından parçalar keserek küçük girintiler oluşturun. İpinizi bir ucunu düğümleyin. İpin ucunu elinizden kaçırmamak için düğümü kartonun bir yüzüne bastırarak tutun.

Çocukların ipi kartona dolmasına yardım edin. İpi her turda kartonun kenarındaki farklı bir girintiden geçirin. Daha küçük çocuklar için başlangıçta ipi birkaç tur siz dolayabilirsiniz. İpi doladıkça kartonda ağaç dallarını anımsatan bir desen oluşacak. Yeterince doladıktan sonra ipin ucunu bağlayın. Yaprakların saplarını kartona dolanmış iplerin arasına sokup sıkıştırın.

Gülnihal Mert

Yaprak Dedikleri Var Ya...

Bu ay sizinle paylaşmak istediğimiz kitabın adı "Yaprak Dedikleri Var Ya...". Yaprakların doğada birçok işlevi olduğunu biliyor muydunuz? İşte bu kitap, yaprakların bazı hayvanların yuvası, ağaçların süsü olduğundan, üzerlerinde biriken sularla bazı hayvanların su ihtiyacını karşıladıklarından, soğuk mevsimlerde rüzgârın etkisiyle etrafta uçtuklarından ve daha başka bir sürü özelliğinden bahsediyor. Yaprakları yakından tanımak isteyenler için hazırlanmış ve TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları'ndan çıkan "Yaprak Dedikleri Var Ya..."'nın yazarı Laura Purdie Salas. Kitabı Violeta Dabija resimlemiş, Bilge Nihal Zileli Alkim Türkçeleştirmiş.

Merve Yıldırım

Kutu Tiyatrosunun Hazırlanışı

Bu sayımızda dergimizle birlikte bir kutu tiyatrosu verdik. Kutu tiyatrosu bir sahne, beş kukla, iki zeytin kasası ve iki dekordan oluşuyor. Bu parçalar üç kartonda yer alıyor. Önce tüm parçaları kartonlardan ayırın. Böylece sahne hariç hepsi kullanıma hazır olacak.

Sahneyi hazırlamak için önce bu parçadaki "Parmağınızla hafifçe bastırarak burayı çıkarın." yazan yerleri çıkarın. Sahnenin tüm kat yerlerini arkaya doğru katlayın. Beyaz kulakçıklara yapıştırıcı sürün. Kulakçıkları sahnenin arka yüzündeki yerlerine yapıştırın. Böylece kutu şeklinde bir tiyatro sahnesi elde edeceksiniz. Sahnenin üst kısmındaki büyük dikdörtgen boşluktan dekorlar takılacak.

iki yanındaki küçük dikdörtgen boşluklar da kuklaları sahneye sokmak için kullanılacak. Artık bir zeytin hasadı öyküsü uydurup kuklalarınızla bu öyküyü canlandırabilirsiniz.

Traktör kuklasındaki römorkun hemen üzerinde iki kesik var. Bu kesiklere öykünüze göre zeytin kasaları yerleştirebilirsiniz. Yine öykünüze göre dekoru değiştirip isterseniz zeytinlikte durabilir, isterseniz zeytinyağı fabrikasına gidebilirsiniz. Her iki dekorun arka yüzüne istediğiniz başka birer sahne de çizebilirsiniz. Dilerseniz sahnelerinizi dergimizin ekindeki çıkartmalarla oluşturabilirsiniz. İyi eğlenceler.

Meltem Yenal Coşkun
Tasarım ve çizim: Pınar Büyükgöral

Kahvaltılık Eşleme Kartları

Bu sayımızda sizin için hazırladığımız kartların dokuzunda süt, zeytin, yumurta, bal gibi kahvaltılık içecek ve yiyecekleri, diğer dokuz karttaysa bunların nasıl üretildiğini gösteren resimler var. Bu kartlarla oyun oynamak için önce kartları birbirinden ayırıp karıştırın. Resimli yüzleri alta gelecek şekilde yere dizin. Sonra kartları ikiye ikiye açın. Üzerinde kahvaltılıklar ve bu kahvaltılıkların nasıl üretildiğini gösteren resimler bulunan kartları eşlemeye çalışın. Örneğin üzerinde haşlanmış yumurta resmi

bulunan kartla, üzerinde tavuklar ve kümes bulunan kart birbirinin eşidir. Açtığınız iki kart birbirinin eşiyse bu iki kartı kenara ayırın. Açtığınız iki kart birbirinin eşi değilse bu kartları ters çevirip başka iki kart açın. Dilerseniz bu oyunu iki ya da daha fazla sayıda oyuncuyla, kartları sırayla açarak oynayabilirsiniz. Oyunu basitleştirmek isterseniz, oyunun başında tüm kartları üzerinde resimler olan yüzleri üste gelecek şekilde yere dizin. Birbirinin eşi olan kartları bu şekilde bulmaya çalışın.

Aslı Zülal
Çizim: Göksu Karaca

Acaba bunlar yenir mi?